

Eerste analyse RECRON Prinsjesdag 2019

De tweede Prinsjesdag voor het kabinet Rutte III moest in het teken staan van economische groei en stijgende koopkrachtplaatjes. Zo veel was al duidelijk geworden uit de, inmiddels traditionele, uitgelekte stukken die in handen kwamen van RTLZ. Het kabinet van VVD, CDA, D66 en ChristenUnie zien, met nog maar twee jaar voor de volgende verkiezingen, genoeg kansen om nu eindelijk wat vruchten te plukken van het regeringsbeleid de afgelopen jaren.

De vraag is of de mooie vergezichten en positieve cijfers ook daadwerkelijk positief gevoeld zullen worden door ondernemers en de middenklasse. Het vertrouwen in deze cijfers van het Kabinet wordt steeds kleiner, en dat is niet geheel onterecht. Sinds 2016 vallen de daadwerkelijke koopkrachtcijfers lager uit dan eerder op Prinsjesdag voorgehouden. De aankomende Brexit, de voortdurende handelsoorlog tussen China en Amerika en de spanningen rond de golfstaten zullen door het Kabinet aangegrepen worden om met een zekere slag om de arm de positieve cijfers te duiden. Niet voor niets komt het woord 'beloven' vandaag even niet meer voor in de vocabulaire van bewindspersonen en begon de koning met deze disclaimer in de troonrede.

Toch moeten we de vandaag gepresenteerde begroting niet meteen in de prullenbak gooien. Voor veel ondernemers gaat er wel degelijk het een en ander veranderen.

Wat zijn de eerste conclusies na Prinsjesdag voor RECRON ondernemers?

Het kabinet verwacht een economische groei van 1,8% dit jaar en 1,5% volgend jaar, daarmee stagneert de groei van de afgelopen jaren. **De koopkrachtcijfers** voor de middeninkomens laten een stijging zien van 2,4%. De laagste en hoogste inkomens zitten daar iets onder, maar laten eveneens een stijging zien.

De verlaging van de **vennootschapsbelasting** wordt deels teruggedraaid. Waar ondernemers vorig jaar blij reageerden op de voorgenomen plannen, zien ze de verwachte lastenverlichting nu deels weer in rook op gaan. Voor vennootschappen met een omzet onder de €200.000 blijft de belofte staan, zij betalen in 2020 een 16,5% tarief, en in 2021 wordt dit verder verlaagd naar 15%. Ondernemingen met een omzet boven de 200.000 zien de belasting minder hard dalen naar 25% in 2020 en 21,5% in 2021. De **betalingskorting** die eerder gebruikt kon worden bij de vpb wordt helemaal afgeschaft, evenals de **liquiditeitsverliesregeling**.

Het kabinet wil de **woningmarkt** de komende jaren steviger reguleren. Het probleem van scheef wonen blijkt hardnekkig en dus implementeert het kabinet een aantal maatregelen die deze ongewenste situatie moet voorkomen. Beperking van de huurstijging is daar een van, en coöperaties krijgen de mogelijkheid om **inkomensafhankelijke** huur te heffen. Ook moeten beleggers op de woningmarkt harder aangepakt worden, door de **woonverplichting** in te voeren voor de koper. Het Kabinet onderzoekt of dit juridisch mogelijk is.

Het steviger reguleren van de **woningmarkt** moet er voor zorgen dat kwetsbare personen eerder in staat zijn om een goedkope woning te vinden. Deze verschuiving in de woningmarkt heeft ook gevolgen voor de recreatieve sector. De aanpak van beleggers kan er in theorie voor zorgen dat ongewenste Airbnb activiteiten in met name de kustregio worden teruggedrongen. In combinatie met

de nieuwe wet toeristische verhuur van woningen zal dat de **oneerlijke concurrentie** die veel ondernemers ervaren van platformverhuurders verminderen.

Het veelbesproken **economische investeringsfonds van miljarden euro's** werd in de troonrede en door minister van Financiën Hoekstra wel genoemd, maar niet verder uitgewerkt in de Prinsjesdag stukken. Op korte termijn moet daar meer duidelijkheid over komen, stelde Hoekstra. Dat is vooralsnog een gemiste kans nu een boost te geven aan ondernemend Nederland. Het fonds, dat volgens verschillende media enkele miljarden zou bevatten, kan worden gebruikt voor betere infrastructuur, wetenschap, zorg en belastingverlaging. Een overheid die meer geld uitgeeft is om meerdere redenen positief nieuws voor ondernemers. Niet alleen kan de sector profiteren van investeringen in het fysieke domein, maar ook vanwege de koppeling tussen rijksbegroting en gemeentefonds (trap op, trap af systematiek) ontvangen gemeenten meer financiële bijdragen vanuit het rijk. Een ruimere begroting voor gemeenten moet vervolgens een prikkel zijn om **de lastenverhogingen op lokaal niveau** stop te zetten.

Los van de Prinsjesdagstukken die vandaag zijn gepresenteerd zal een groot deel van de netto groei van ondernemingen afhangen van de uitwerking van de diverse **maatschappelijke akkoorden**. Het pensioenakkoord wordt op dit moment verder uitgewerkt, evenals de conclusies vanuit het klimaat akkoord. Deze ontwikkelingen hebben gevolgen voor premies en belastingen voor ondernemers. Hoe de uitwerking er daadwerkelijk uit gaat zien is wordt de komende periode duidelijk.

In de komende periode zullen alle begrotingsbehandelingen in de Tweede Kamer plaatsvinden. Belangrijke ontwikkelingen voor de recreatiesector zullen we verder voor u analyseren.